

Mijn stad onze Planeet!

ALLE BEETJES HELPEN, WANT WE ZIJN
MET EEN MILJOEN BRUSSELAARS

Maandblad - Maart 2010 - nr. 51

België - Belgique

P.P. - P.B.

B - 010

P202224

⌚ Consumptie > p4 en 5 Elektronica en de verborgen vervuiling...

⌚ Wonen > p3 Passiefbouw

⌚ Biodiversiteit > p6 De strijd tegen pesticiden

⌚ Eco-label > p7 Zeg het met een bloemetje

LEEFMILIEU
BRUSSEL

- BIM -

Van 'zeefhuis' tot 'passiefhuis'

Een PASSIEFHUIS

Tien keer minder betalen voor zijn jaarlijkse verwarmingsfactuur? Het is perfect mogelijk met een lage-energiewoning of een passiefhuis, waarin een energievriendelijke leefomgeving wordt gecreëerd.

Het Passiefhuis-Platform (PHP – www.passiefhuisplatform.be) is een organisatie die de bouw wil stimuleren van woningen die niet veel energie verbruiken, en dit op basis van het concept van passiefhuizen. De organisatie zorgt daarbij voor de nodige ondersteuning en voor de certificatie. 'Mijn stad onze

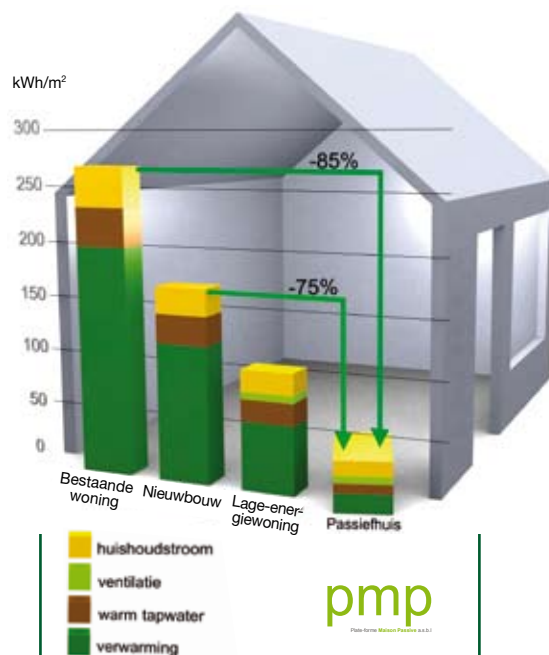
Schrijf u in voor de Week van de Afvalvermindering 2010

De hoeveelheid afval verminderen? Iedereen kan er gemakkelijk zijn steentje toe bijdragen! Dat is wat de Europese Week van de Afvalvermindering wil aantonen. Dit jaar is de actie toe aan haar derde editie (als we rekening houden met de pilooteditie) en vindt plaats van 20 tot 28 november 2010. Met tal van voorbeeldacties willen de organisatoren duidelijk maken dat er heel wat potentieel is om minder afval te produceren. In 2009 organiseerden bedrijven, scholen, verenigingen en overheden uit heel Europa 2.600 projecten.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt voor de derde keer deel en lanceert daarbij een oproep waarbij iedereen die via preventie of hergebruik zijn afval wil beperken, wordt uitgenodigd om daarmee naar buiten te komen. Hun voorbeeld kan andere bedrijven, scholen en instituten stimuleren om de strijd aan te binden tegen afval.

Inschrijven kan op www.leefmilieubrussel.be. Meer info op het nummer 02 775 75 75.

Het concept passiefwoning

Een gebouw wordt als passiefwoning erkend als de verwarming jaarlijks minder dan 15 kWh/m² verbruikt. Dat is tien keer minder dan een traditionele woning die ongeveer 150 kWh/m² verbruikt. En dat is te danken aan een doorgedreven isolatie, het optimaal gebruik maken van de zon, een perfecte luchtdichtheid en een gecontroleerde ventilatie met warmterecuperatie. We spreken over een lage-energiewoning als de verwarming minder dan 60 kWh/m² verbruikt.

Ontdek onze vernieuwde brochures

Leefmilieu Brussel heeft twee van zijn belangrijkste publicaties vernieuwd: "100 tips om energie te besparen" en "Renoveren en bouwen; 100 tips om het leefmilieu te sparen en minder energie te verspillen".

Herontdek de tips, dagelijkse handelingen, kleine investeringen en technologische vernieuwingen. U kunt ze gratis bestellen op het nummer 02 775 75 75 of downloaden via www.leefmilieubrussel.be.

Mijn stad onze planeet

Maandelijkse publicatie (verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus) - Leefmilieu Brussel - Gulledele 100 - 1200 Brussel Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieubrussel.be - www.leefmilieubrussel.be
 be v.u.: J.-P. Hannequart en E. Schamp. **HERLEZINGCOMITÉ:** Xavier Van Roy, Mathieu Molitor, Louis Grippa, Rik De Laet. **REDACTIE:** Marc Magain - Vertaling: Maarten Geerts. **FOTO:** php vzw en pmp asbl (grafieken p. 2, 3); Leefmilieu Brussel (p. 2, 3, 8). **PRODUCTIE:** www.4sales.be © **IBGE-BIM** - Gedrukt met plantaardige inkt op gerecycleerd papier.

is een zeer **RENDABELE** INVESTERING!

planeet* stelde enkele vragen aan voorzitter Sebastian Moreno-Vacca.

↑ Is het mogelijk om een stadswoning te renoveren tot een passiefhuis?

"Sinds 2007 hebben we voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ongeveer 200 aanvragen behandeld voor een premie 'passieve of lage-energiegebouw'. In een derde van de gevallen gaat het om renovatiedossiers. Als de werken in de woning goed worden uitgevoerd, is het perfect mogelijk om de woning om te toveren tot een lage-energiewoning en, vaak zelfs, tot een passiefhuis. De technieken daarvoor zijn eenvoudig en beproefd. Een doe-het-zelver die zich goed laat omringen, kan op een eenvoudige manier al mooi werk verrichten. Een voorbeeld: de technieken om muren of daken te isoleren, een noodzakelijke ingreep, zijn vrij bekend en eenvoudig toe te passen."

↑ Wat is het potentieel?

"Het potentieel is enorm. Wetenschappelijke studies tonen aan dat België het oudste gebouwenpark van Europa bezit die bovendien het grootst en het minst goed geïsoleerd zijn. Met andere woorden, onze gebouwen werden opgetrokken in een tijd waarin niemand bezig was met energie. En sindsdien is er maar weinig gerenoveerd om de situatie te verbeteren."

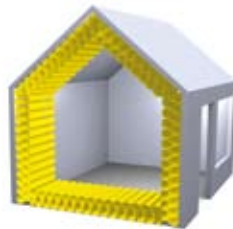
↑ Vraagt een renovatie ook een actieplan?

"Zeker en vast. Om zo'n actieplan op te stellen kunnen mensen die renoveren rekenen op de nodige ondersteuning en gratis audits. De uit te voeren werken vragen vaak een aanzienlijke investering. Maar met een goed uitgekend actieplan kunnen de investeringen gespreid worden, en kan men beginnen met de meest rendabele. We raden namelijk aan om te starten met de investeringen die de meeste besparingen opleveren voor de minste kosten."

↑ Wat is uw conclusie?

"Elke woning zal binnenkort over een 'Energieprestatiecertificaat' (EPC) moeten beschikken. Die geeft de woning een score op basis van de energiekwaliteit van het volledige gebouw. Afhankelijk van de energieprestatie die het certificaat vermeldt, zal de woning meer of minder waard zijn. Investeren in een uitstekende energieprestatie is investeren in de waarde van uw woning. Het is dus een keuze voor de toekomst."

Principes van een passiefwoning

1. Isoleer

Het komt erop aan elk warmteverlies op een doeltreffende wijze te vermijden door alle bestaande isolatietechnieken te benutten (met isolatielagen van 10 à 30 cm).

2. Verzeker de luchtdichtheid

Sluit alle wegen af waarlangs koude buitenlucht kan binnenkomen. Let op kieren, spleten, verbindingstukken, enz.

3. Beheer de warmte van buiten

Er bestaan verschillende technieken (oriëntatie, performante vensters enz.) om de aanvoer van externe warmte (in de eerste plaats zonnewarmte) goed te beheersen.

4. Ventileer

In zulk een goed geïsoleerd gebouw is het belangrijk om een ventilatiesysteem te installeren. Zo vermijdt u dat u in vochtige en vervuilde lucht moet leven.

MEER INFORMATIE: www.passiefhuisplatform.be > Welkom > Een passiefhuis?

Een energie-efficiënte woning vereist volgens het Passiefhuis-Platform twee bijkomende voorwaarden: energie-efficiënte huishoudtoestellen en het gebruik van hernieuwbare energie.

MEER WETEN

- Lees de infofiche 'Een passieve woning overwegen': www.leefmilieubrussel.be/handleiding_eco_bouwen
- Passiefhuis-Platform publiceert elke drie maanden het magazine 'passief.be'. De coverpagina van het eerste nummer van 2010 staat in het teken van 'Brussel passief in 2015'. Te downloaden op www.bepassive.be
- Passiefhuis-Platform, 0903 46 747, info@passiefhuisplatform.be

Het VERBORGEN gezicht van ELEKTRONICA

In België loopt het aantal gsm-abonnementen stilaan op tot 11 miljoen. Op 18-jarige leeftijd hebben jongeren al ongeveer 5 gsm's gesleten. Per gezin is er gemiddeld meer dan één televisietoestel en computer. En dan hebben we het nog niet gehad over spelconsoles of mp3-spelers. Die toestellen worden aan een razendsnel tempo vervangen. Maar kennen we eigenlijk wel de impact van deze aankopen op het milieu?

Cijfers om duizelig van te worden

- Volgens het Franse Observatoire Sociétal de la Téléphonie Mobile heeft een jongere op 18-jarige leeftijd al vijf gsm's gehad.
- Volgens recyclagespecialist Umicore gaat een gsm gemiddeld 18 maanden mee. Wereldwijd werden al meer dan 7 miljard mobiele telefoons verkocht, waarvan de helft werd weggesmeten.
- Volgens een studie van het EMC worden wereldwijd jaarlijks ongeveer een miljard elektronische toestellen (gsm's, digitale fototoestellen, computers, schermen) "afgedankt".
- Volgens de werkgroep Ecolinfo van CNRS (het Franse nationale centrum voor wetenschappelijk onderzoek) zijn er wereldwijd meer dan een miljard computers, een aantal dat de komende tien jaar nog zal verdubbelen.
- Volgens een studie van FEDIS (de federatie van de Belgische distributiesector) steeg de verkoop van elektronische spelletjes in België tussen 2008 en 2009 met 45 %.

Nochtans is deze enorme toename nefast voor ons welzijn.

Een miskende, maar belangrijke impact op het milieu

"Mijn gsm vervuult helemaal niet!", denken

we misschien. Het is inderdaad zo dat er geen rook uitkomt en dat het energieverbruik verwaarloosbaar lijkt. Maar de werkelijke milieu-impact is goed verborgen. Voor een elektronische chip van 2 gram zijn 72 gram chemische producten, 32 liter water en 1,7 kg fossiele brandstoffen nodig. Anders gezegd, een chip vraagt 850 keer zijn gewicht in energie. "Tijdens de productie van een gsm-chip komt evenveel CO₂ vrij als bij een auto die 580 km aflegt", legt Frédéric Chomé uit van de organisatie Factor-X, dat gespecialiseerd is in het opstellen van CO₂-balansen. "Het vraagt enorm veel energie om grondstoffen te verwerken, en dit brengt dus ook een aanzienlijke uitstoot van broeikasgasen met zich. We spreken in dit geval van 'grijze CO₂': we zijn er ons niet altijd van bewust, aangezien er tijdens het gebruik niets wordt uitgestoten."

CO₂-balansen

Factor-X werkte twee voorbeelden uit van CO₂-balansen. Ze maken duidelijk hoe sterk de CO₂-uitstoot kan verschillen van product tot product.

- **Voor de GSM** is er vooral tijdens de productie en het transport veel CO₂-uitstoot. Tijdens de berekening werd de volledige levensduur en het volledige gebruik van het toestel in rekening genomen. Het milieu betaalt dus elke vervanging van een gsm cash terug.
- **Een wagen** stoot tijdens gebruik (afhankelijk van de levensduur en het aantal afgelegde kilometers) vijf keer meer broeikasgasen uit dan wat er nodig is voor de productie van de auto. Minder rijden heeft dus een belangrijke impact op de CO₂-uitstoot.

Ontmoeting

Frédéric Chomé

"Het zou ideaal zijn als er voor elk product een gedetailleerde CO₂-balans wordt opgesteld. Dat vraagt wat tijd, maar het zou er wel voor zorgen dat mensen wereldwijd over cijfers beschikken om meer milieuverantwoorde keuzes te maken. De consumenten zijn er zich vaak te weinig van bewust, maar ze zijn een belangrijke schakel: in België is 85 % van de uitstoot van broeikasgasen te wijten aan het gebruik van producten en diensten."

Frédéric Chomé, Factor-X

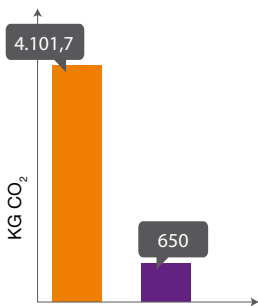
WIST U DAT?

Als er niets gebeurt zal, volgens het rapport 'Gadgets & Gigawatts' van het Internationaal Energie Agentschap, het energieverbruik van elektronische toestellen blijven toenemen. Sterker nog, tegen 2022 zou het verbruik verdubbelen en in 2030 zouden alle elektronische toestellen ter wereld even veel energie verbruiken als het huidige gezamenlijk huishoudelijk verbruik in Amerika en Japan.

Onze keuzes hebben een directe invloed

Nieuwe technologieën, design,... alles in de consumptiemaatschappij zet ons aan om elektronische toestellen snel te vervangen. Maar men zegt er niet bij wat de impact is van de productie, het transport en de verwijdering van deze toestellen op het milieu!

HET TELEVISIETOESTEL*

*LCD 105 X 70

Een tv-toestel is het elektronische apparaat bij uitstek voor grijze CO₂ (CO₂-uitstoot veroorzaakt tijdens de productie). Een televisietoestel moeten we dus zo lang mogelijk gebruiken!

Vóór aankoop

- Eén tv-toestel per huis volstaat.
- Denk goed na vooraleer u van tv-toestel verandert. Is het werkelijk nodig? Wat wint u er bij? Is het vorige toestel echt niet goed genoeg meer?
- Kunt u het toestel niet laten herstellen?
- Wilt u vooral het energieverbruik beperken? De CO₂-balans geeft duidelijk aan dat u door de aankoop van een nieuw toestel hierop maar weinig kunt winnen.

Bij aankoop

- Koop een tweedehandstoestel. Zo doet u zowel financieel als milieugewijs een goede zaak.

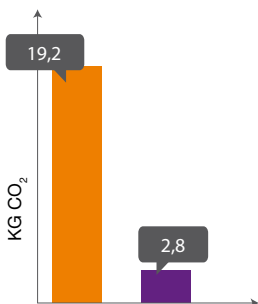
Kies voor merken met een lange garantietermijn. Geef de voorkeur aan energiezuinige toestellen en vertrouw op labels. Het energieverbruik van een televisietoestel is afhankelijk van het type scherm en de grootte.

Bij verwijdering

- Breng uw toestel naar een tweedehandszaak of een recyclagecenter.
- Of zorg ervoor dat het toestel in het recyclagenetwerk van Recupel terecht komt (www.recupel.be - 0800 403 87).

DE GSM

Vóór aankoop

- Stel u de vraag of u werkelijk een nieuw gsm-toestel nodig hebt en of die nieuwe applicaties nuttig zijn.
- Kunt u geen gsm-toestel van bv. een familielid overnemen?

Bij aankoop

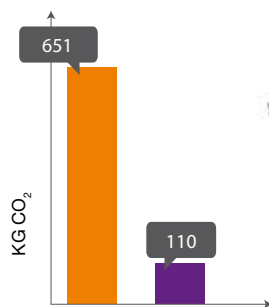
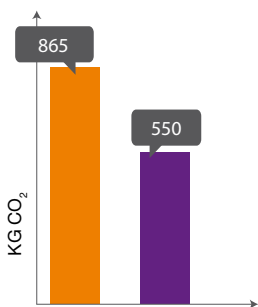
- Geef de voorkeur aan contracten met de langste garantietermijn.
- Beperk het aantal elektronische toestellen en kies voor één toestel dat meerdere functies combineert: gsm, mp3-speler, gps, digitaal fototoestel.
- Koop een tweedehandstoestel.

Bij gebruik

- Schakel het toestel enkel aan als het echt nodig is.
- Trek na het opladen de oplader uit het stopcontact.
- Geef een oude gsm een tweede kans en gooi het toestel niet zomaar weg of laat het niet in een of andere schuif verdwijnen.

DE COMPUTER

DE LAPTOP

Vóór aankoop

- Kunt u uw pc niet laten herstellen of upgraden?
- Kies voor een laptop en bij voorkeur een met een lange garantietermijn (zelfs als het betalend zou zijn).

Bij aankoop

- Waarom geen tweedehandstoestel kopen?
- Geef de voorkeur aan Europese en energiezuinige toestellen. Vertrouw op de labels.

Na aankoop

- Let bij vaste pc's op de schermregeling. Daarmee kunt u heel wat energie besparen.

Legendes van de grafieken:

- Emissies in verband met 'Productie, transport en verpakking'
- Emissies in verband met het gebruik

Alle cijfers zijn het resultaat van berekeningen gemaakt door Factor-X.

BIODIVERSITEIT zonder PESTICIDEN

Van 20 tot 30 maart loopt de derde editie van de 'Week zonder pesticiden'. In het 'Jaar van de biodiversiteit' verdient deze actie extra aandacht.

Pesticiden zijn chemische producten die onkruid en ongedierte bestrijden. Het gaat om 'moordenaars' zoals het achtervoegsel 'cide' doet vermoeden. Herbiciden, acariciden, insecticiden, fungiciden en zo meer, vormen samen met rattenvergift en muizenvergift een groep van verfijnde killers.

Maar zijn ze echt zo verfijnd? Doorheen de jaren zijn er tal van schadelijke neveneffecten aan het licht gekomen. Pesticiden zijn immers weinig selectief. Ze vallen niet alleen het ongedierte en het onkruid aan, maar ook onschuldige organismes moeten er aan geloven. Bovendien versterken ze de resistentie van echt schadelijke stoffen. En wat nog erger is, die schadelijke stoffen komen ook in onze voeding en ons drinkwater terecht. Zo worden ze ook schadelijk voor mens en dier. Kortom, willen we de biodiversiteit in stand houden en onze gezondheid beschermen, dan moeten we het gebruik van pesticiden terugschroeven. Kunnen wij als Brusselse stadsmussen daar iets aan doen? Zeker en vast! Met enkele eenvoudige trucjes kunnen we zonder pesticiden het 'ongedierte' uit onze tuinen, bloemenperken en gazons houden.

Beter voorkomen ...

Als u enkele elementaire regels volgt, hebt u geen chemische meststoffen en andere pesticiden nodig om onkruid en ongedierte te bestrijden:

→ Geef de natuur meer vrijheid en plant verschillende plantensoorten, bij voorkeur inheemse planten. Die zijn minder schadelijk voor ziektes. Bovendien zal de fauna daardoor gevarieerder zijn, en bijgevolg aantrekkelijker voor de natuurlijke vijanden van schadelijk ongedierte.

→ Plant bodembedekkers of dek de bodem af met stro. Zo vermijdt u dat er onkruid kan groeien. Bovendien houden bepaalde planten ongedierte op afstand. Mieren, slakken en bladluizen hebben het bijvoorbeeld niet begrepen op lavendel.

→ Anderzijds trekken bepaalde planten de natuurlijke vijanden van ongedierte aan. Zo lokt een bessenstruik heel wat vogels.

... en weten hoe je moet genezen!

Onkruid of ongedierte kunt u nooit volledig vermijden. Zo zit de natuur nu eenmaal in elkaar. Het is ook niet altijd nuttig om ze koste wat kost te bestrijden. Soms is het beter om ze gewoon te aanvaarden. Lukt dat niet, dan gaat u de strijd best aan zonder pesticiden. Enkele alternatieven:

→ De beste manier om onkruid uit te schakelen, is het uit te trekken. U kunt het ook met een pers, kokend water enz. te lijf gaan.

→ U kunt natuurlijke valstrikken (slakken houden bijvoorbeeld van bier) en barrières gebruiken om insecten op afstand te houden.

→ Zijn er al enkele planten aangetast door ongedierte of ziekte? Snoei ze en hark het snoeiafval goed bijeen, zodat de infectie zich niet verder kan doorzetten.

Met de actie 'Natuur in de tuin' wil Natagora onder meer zijn netwerk van 'natuurlijke' tuinen uitbreiden. Wilt u van uw tuin een plaats maken waar wildleven welkom is? En wilt u uw tuin aansluiten bij het netwerk van gelabelde tuinen?

Iedereen kan deelnemen. Enige voorwaarde is dat u over een lapje grond beschikt (als eigenaar of huurder) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Info: info@biloba.be of 02 893 09 29

MEER INFORMATIE

- Gratis brochure 'Een natuurlijke en gezellige tuin: 100 tips om het milieu te respecteren en de biodiversiteit te bevorderen': 02 775 75 75 of www.leefmilieubrussel.be > particulieren > praktische zaken > mijn tuin > vermijd pesticiden.
- In het kader van de 'Week zonder Pesticiden' organiseert Natagora meerdere activiteiten rond dit thema. Bekijk de agenda in dit magazine en surf naar www.natagora.be (FR), www.semainsanspesticides.be (FR), www.biloba.be (NL)

DUURZAAM KOPEN dankzij het EUROPEES ECO-LABEL

U herkent het Europees eco-label aan dit logo

Vandaag beweren tal van producten dat ze milieuvriendelijk zijn. Maar zijn ze dat werkelijk allemaal? Het Europees Eco-label helpt ons om in dit doolhof de weg te vinden naar de echt duurzame producten. Het label wordt immers toegekend op basis van strikte milieucriteria.

Het Europees Eco-label bestaat sinds 1992. Voor een toenemend aantal producten worden criteria opgesteld die rekening houden met de milieu-impact over de volledige levensduur. Er is aandacht voor het milieueffect in elke fase van de levenscyclus: grondstoffen, productie, transport, distributie, gebruik en verwijdering. Het gaat om zeer strikte criteria waardoor slechts 30 % van de producten op de Europese markt in aanmerking komen om eraan te beantwoorden. Het systeem is volledig vrijwillig: bedrijven zijn niet verplicht om het label te behalen. Een product dat voldoet aan de criteria - die trouwens elke drie tot vijf jaar worden herzien - krijgt de symbolische bloem. Het label garandeert de consument dat het groene karakter niet louter berust op uitspraken van de producent.

Bijvoorbeeld, het Eco-label op schoonmaakproducten 'voor alle gebruik' (zo zijn er in totaal 114) garandeert ons dat de bestanddelen volledig afbreken zonder het milieu te schaden, dat de verpakkingshooftheid beperkt is en dat de instructies op de verpakking aanzetten tot een efficiënt en milieuvriendelijk gebruik. Het label verzekert ook dat de producten geen kanker- of kankerverwekkende stoffen bevatten en ook geen bestanddelen die het DNA aantasten of misvormingen veroorzaken tijdens de ontwikkeling van embryo's.

Dan blijft er nog de vraag: hoeveel kost dit nu? Een product met Eco-label is niet noodzakelijk duurder! En het biedt nog andere voordelen. Laten we opnieuw het voorbeeld

van de schoonmaakproducten nemen. Als u de voorgeschreven dosis gebruikt, bent u zeker dat u enkel gebruikt wat nodig is. De dosering werd getest in onafhankelijke laboratoria en garandeert een resultaat dat minstens even goed is als dat van de traditionele producten. Hun prestaties op lage temperatuur zorgen bovendien voor andere besparingen.

HET MILIEU VERDIENT EEN BLOEMTJE

We bewijzen bedrijven een dienst door te kiezen voor producten met een Eco-label. We geven hen een commercieel voordeel. Aarzel dus niet om handelaars erover aan te spreken, ook in grote winkels.

De verschillende categorieën van producten en diensten met een Ecolabel

In België zijn er 360 van die producten en diensten te vinden.

Schoonmaak en hygiëne

- Allesreinigers en sanitairreinigers
- Detergenten voor de vaatwasmachine
- Afwasmiddelen
- Wasmiddelen
- Zeep, shampoo en crèmespoeling

Textiel

- Kleding
- Schoensel

Doe-het-zelfwerk

- Harde vloerbekleding
- Verf en vernis voor binnengebruik
- Verf en vernis voor buitengebruik

Elektronische toestellen

- Computers
- Laptops
- Televisietoestellen

Tuinieren

- Teeltstoffen en grondverbetersaars

Huis

- Warmtepompen
- Gloeilampen
- Matrassen
- Houten meubelen

Smeermiddelen

- Hydraulische oliën en vetten

Papiere producten

- Kopieerpapier en grafisch papier
- Producten in absorberend papier

Diensten

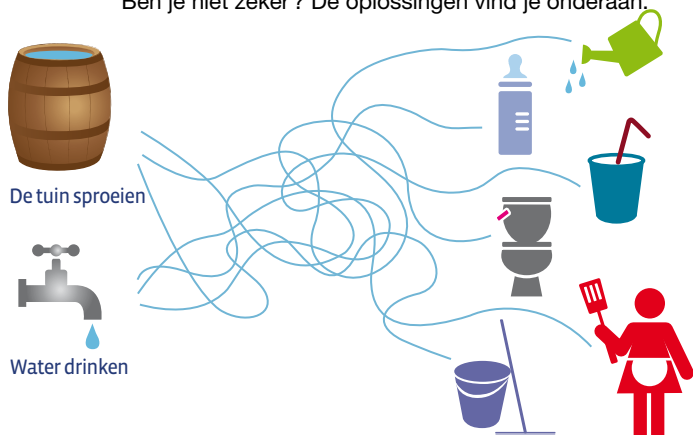
- Kampeerterrainen
- Toeristische huisvestingsdiensten

MEER INFO:

- www.ecolabel.be
- Federale overheidsdienst Volksgezondheid, Victor Hortaplein 40, bus 10, 1060 Brussel, Carine Beukelaers, 02 524 95 46.

Help ons de LEIDINGEN TE ONTWARREN!

Heb je thuis een toestel om regenwater op te vangen? Wanneer kan je dat water gebruiken? En wanneer gebruik je drinkbaar water van de kraan? Beantwoord eerst deze vragen. Nadien kun je controleren of je het bij het rechte eind had door elke waterleiding te volgen. Ben je niet zeker? De oplossingen vind je onderaan.

Oplossing: Kraantjeswater is nodig om te drinken, te koken en de paplies klaar te maken. Regenwater kun je gebruiken om de tuin te sproeien, de vloer schoon te maken en het toilet door te spoelen.

22 maart 2010: Kranig water!

'Kranig water' is een van de vijf acties uit de campagne 'Jongeren keren het klimaat'. Na 'Eet lokaal, denk globaal' voor duurzame seizoensgroenten en -fruit, de 'Kringloopactie' voor afvalpreventie en de 'Dikke-truendag' om energie te besparen, staat 22 maart in het teken van kraantjeswater op school. 'Kranig water' stelt kinderen voor om op 22 maart enkel water van de kraan te drinken. Daardoor vermijden ze de CO₂ die vrijkomt tijdens de verpakking en het transport van water in flessen.

De actie 'Jongeren keren het klimaat' kwam er op vraag van het Waalse en het Brusselse Jongerenparlement voor Leefmilieu. Deze jongeren vroegen Waalse en Brusselse scholen om meer aandacht te schenken aan de klimaatverandering.

Informatie en pedagogische ondersteuning is te vinden op www.jongerenkerenklimaat.be – 02 893 08 08.

Agenda

Om dit tijdschrift elke maand gratis te ontvangen: 02 775 75 75, abonnement@leefmilieubrussel.be of www.leefmilieubrussel.be/abonnement.

25/02 > 07/03 – SALON BATIBOUW

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Leefmilieu Brussel nemen deel aan Batibouw. Je vindt onze stand in de patio. Plaats van afspraak: Brussels Expo, Belgiëplein 1, Brussel. Toegang is betalend. Alle dagen open voor het publiek van 10 tot 18.30 uur.
Meer info: 02 663 14 00, www.batibouw.be

10/03 – LEZING VOEDSELOLIËN

Catherine Mathys van de vzw Histoires de Plantes organiseert een lezing over voedseloliën. Ze legt er hun oorsprong uit, hun belang voor de gezondheid, hun specifieke kenmerken en de verschillende manieren waarop je ze kan gebruiken. Plaats: raadzaal van het gemeentehuis van Etterbeek, Oudergemselaan 115, gratis.
20 uur. Info: 02 627 27 85, enviro@etterbeek.be
(Franse lezing, Nederlandstalige vragen mogelijk).

22/03 – ANIMATIE TUIN ZONDER PESTICIDEN

Natagora organiseert een feestelijke dag voor iedereen rond het thema 'Een tuin zonder pesticiden'. Er zijn talrijke animaties en infostands over het ecologisch beheer van moes- en siertuinen. Plaats: vzw Zonnebloem, Terhulpesteenweg 199, Bosvoorde, gratis.
Vanaf 10 uur. Info: 02 245 55 00, natureaujardin@natagora.be

22/03 – WORKSHOP TUIN ZONDER PESTICIDEN

De Groene Tuinwijk organiseert een workshop voor het grote publiek over tuinieren zonder pesticiden. Plaats: Groene Tuinwijk, Vorst, gratis.
Vanaf 15 uur. Reserveren verplicht. Info: 02 563 42 05, frendo@ecoconso.be

10/09/09 > 28/03/10 – TENTOONSTELLING DIT IS ONZE AARDE 2

De tentoonstelling 'Dit is onze Aarde!' nog niet bezocht? Dit is uw laatste kans, want de deuren gaan onherroepelijk dicht op 28 maart. Tijdens deze tweede editie leggen de organisatoren het accent op één van de gevolgen van de mateloze consumptie: de opwarming van het klimaat. De tentoonstelling wijdt meer dan 2.500 m² aan dit thema. En dat aan de hand van een boeiend, ludiek en informatief parcours voor groot en klein. Plaats: de site van Tour & Taxis, Havenlaan 86 C, Brussel.
Info: 02/549 60 49, www.expo-terra.be

